

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetui
Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetui
Lietuvos Respublikos Prezidentūrai
Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijai
Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
Lietuvos Respublikos Seimo narių frakcijų seniūnams: Viktorui Fiodorovui, Sauliui Skverneliui, Ievai Pakarklytei, Eugenijui Gentvilui, Algirdui Sysui, Aušrinei Norkienei, Radvilei Morkūnaitei - Mikulėnienei
Seimo nariams: Antanui Matului, Rimantei Šalaševičiūtei, Orintai Leiputei, Linui Slušniui, Paulei Kuzmickienei, Jurgitai Sejonienei, Vaidai Giraitytei - Juškevičienei

Vilniaus universiteto
Studentų atstovybė

Vilniaus universiteto
Residentų taryba

POZICIJA

DĖL MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 77 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO REG. NR. XIVP-1001

2021 m. spalio 28 d.

2021 10 22 buvo užregistruotas Lietuvos Respublikos Seimo sveikatos reikalų komiteto narių Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektas, kuriuo siekiama, kad valstybės lėšomis rezidentūros studijas baigę gydytojai turėtų kelerius metus po studijų baigimo atidirbti viešosiose Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau - ASPI).

Griežtai nesutinkame su projekte siūlomais pakeitimais ir skatiname atsisakyti jo teikimo. Minėtoji įstatymo pataisa yra diskriminacinio pobūdžio, prieštaraujanti laisvam asmens pasirinkimui, potencialiai žalinga visai sveikatos sistemai ir paremta iškreiptais faktais. Ši pataisa ne tik niekaip nesprendžia esminių specialistų trūkumą lemiančių problemų, bet ir kuria precedentą Mokslo ir studijų įstatyme numatyti skirtingas sąlygas skirtingų studijų finansavimui.

Pažymime, kad šiuo metu gydytojai rezidentai turi dvigubą - studento ir darbuotojo - statusą. Tai reiškia, kad dar rezidentūros studijų metu gydytojai rezidentai atidirba viešosiose ASPI nuo 3 iki 7 metų, o artimiausiu metu daugumos rezidentūros studijų trukmė taps dar ilgesnė. Didelė dalis gydytojų rezidentų, siekdami papildomos praktikos ir adekvataus darbo užmokesčio, jau dabar dirba gydytojais asistentais įvairiose periferinėse ASPI, taip mažindami paslaugų netolygumus. Gydytojai rezidentai pirmieji atsiduria priešakinėse linijose, kuomet reikia suvaldyti valstybinio lygio krizes. Apmaudu, kad šis gydytojų rezidentų indėlis Lietuvos sveikatos sistemoje iki šiol nevertinamas ir palieka vietas diskusijoms apie tariamą jaunųjų gydytojų skolą valstybei.

Projekto rengėjams primename, jog Lietuvoje šiuo metu galioja konstitucinės nuostatos, pagal kurias valstybė laiduoja nemokamą mokslą gerai besimokantiems piliečiams ir aukštasis mokslas prieinamas visiems pagal kiekvieno žmogaus sugebėjimus. Taip pat atkreipiame dėmesį į kitų Europos valstybių praktikas, kai valstybės nefinansuojamos rezidentūros vietos net neegzistuoja. Be to, projekto aiškinamajame rašte pateikti kai kurių Vokietijos žemių, Vengrijos ir Graikijos pavyzdžiai iš tiesų yra apie valstybės finansuojamas medicinos magistro studijas baigusius asmenis, o ne gydytojus rezidentus. Tame pačiame rašte naudojamas Latvijos pavyzdys, remiantis Latvijos jaunųjų gydytojų asociacijos liudijimu, negali būti laikomas geruoju dėl atidirbimo politikos jau padarytos žalos Latvijos sveikatos sistemai.

Svarbu pažymėti, kad dėl tokio įstatymo pakeitimo projekto, koks yra šiuo metu pateiktas, Seimo Sveikatos reikalų komiteto nariai nesitarė su jaunuosius gydytojus atstovaujančiomis organizacijomis, ASPĮ vadovų ir universitetų atstovais, visuomenininkais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybe, taip pat negavo Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos pritarimo.

Pabrėžiame, kad specialistų trūkumo regionuose problemą spręsti yra būtina, tačiau ne studijų finansavimo pagrindu, o siekiant gerinti darbo sąlygas po studijų jau įgijus išsilavinimą. Su panašiomis medikų pritraukimo į regionus problemomis susiduria visas pasaulis, gausu sisteminių analizių, kuriose pateikiami pasiūlymai, kaip spręsti panašias problemas.

Dėl visų aukščiau pateiktų argumentų projekto rengėjus primygtinai raginame atsisakyti teikiamų siūlymų. Parlamentarų prašome šias įstatymo pataisas atmesti ir specialistų trūkumo regionuose problemą spręsti pradėdant nuo atviro dialogo su jaunuosius gydytojus atstovaujančiomis organizacijomis - esame ir toliau pasirengę teikti pasiūlymus dėl **sisteminių** šios problemos sprendimo būdų.

Originalas siunčiamas nebus

Pasirašyta elektroniniu būdu:

Jaunųjų gydytojų asociacijos prezidentė

Kristina Norvainytė

Vilniaus Universiteto Studentų atstovybės prezidentė

Neda Žutautaitė

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Rezidentų tarybos pirmininkė

Kamilė Marcinkevičiūtė

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Studentų atstovybės prezidentė

Evelina Alūzaitė

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Rezidentų tarybos pirmininkas

Mindaugas Stonis

Lietuvos medicinos studentų asociacijos prezidentė

Auksė Ramaškevičiūtė